

Plan działania na rzecz poprawy dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie na lata 2021-2024

sporządziła: Anna Lach, koordynatorka ds. dostępności

Warszawa – Białystok, 15 listopada 2021 roku

Akademia dąży do zapewnienia osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w życiu wspólnoty akademickiej; w tym zwłaszcza w zatrudnieniu, swobodnym dostępie do jego zasobów, w procesie przyjmowania na studia oraz w prowadzeniu działalności artystycznej i naukowej.

Statut Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie

WSTĘP

Plan działania Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie na rzecz poprawy dostępności został opracowany w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz dobre praktyki odnoszące się do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym w szczególności:

- Ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2020.1062; UZD),
- Ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2019.848; UDC),
- Statutu Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie,
- Zarządzenia nr 55/2020 Rektora Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie z dnia 30 września 2020 roku w sprawie powołania Koordynatora do spraw dostępności.

Plan ma na celu wprowadzenie działań zmierzających do stałej poprawy dostępności Akademii, jakości świadczonych tutaj działań edukacyjnych, artystycznych i naukowych oraz obsługi klientów. Przyjęty Plan uwzględnia problematykę osób ze szczególnymi potrzebami we wszystkich obszarach działalności Akademii. Celem podejmowanych przez Akademię działań jest zapewnienie dostępnych rozwiązań dla kandydatów na studia i studentów, pracowników i współpracowników, a także uczestników wydarzeń organizowanych przez Akademię w Teatrze Collegium Nobilium w Warszawie oraz w Teatrze Szkolnym im. Jana Wilkowskiego w Białymstoku.

Niniejszy plan działania został przyjęty na okres od dnia zatwierdzenia przez Rektora Akademii do dnia 30 września 2024 r. Realizacja planu będzie weryfikowana w corocznych sprawozdaniach koordynatorki ds. dostępności, a wyniki będą publikowane w serwisie BIP Akademii.

DIAGNOZA

Audyt architektoniczny budynków w Warszawie i Białymstoku

Przeprowadzono analizę stanu obiektów pod względem dostosowania ich architektury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r.

o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Działanie zostało zrealizowane przez koordynatorkę ds. dostępności na podstawie wytycznych i list sprawdzających przygotowanych z uwzględnieniem m.in. „Ekspertyzy dotyczącej dobrych praktyk w zakresie wspierania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności – odbiorców działań instytucji kultury” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, „Standardów dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami” Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, we współpracy z kanclerz AT w Warszawie i zastępcą kanclerza w Białymstoku oraz kierownikami administracyjnym i technicznym.

- 1) Z pięciu budynków elementy infrastruktury zwiększającej dostępność występują w dwóch gmachu głównym w Warszawie oraz Teatrze Collegium Nobilium w Warszawie.
- 2) Opis dostępności/jej braku został przedstawiony dla wszystkich budynków, we wszystkich obszarach i jest dostępny w „Deklaracji dostępności” w BIP oraz na innych stronach internetowych Akademii, a także w „Raporcie na temat dostępności”.
- 3) Nie są dostępne informacje na temat rozkładu pomieszczeń w sposób wizualny i dotykowy, zapewnia się taką informację w sposób głosowy – za sprawą pracowników portierni.
- 4) W żadnym z budynków nie są zapewnione odpowiednie warunki gwarantujące bezpieczną ewakuację osób ze szczególnymi potrzebami – brak opisu i wdrożenia procedur.

Audyt cyfrowy

Przeprowadzono analizę dostępności w zakresie cyfrowym do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami określonymi w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Działanie zostało zrealizowane przez koordynatorkę ds. dostępności na podstawie wytycznych i list sprawdzających

przygotowanych z uwzględnieniem m.in. „Ekspertyzy dotyczącej dobrych praktyk w zakresie wspierania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności – odbiorców działań instytucji kultury” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz „Listy kontrolnej do badania zgodności stron internetowych z wymaganiami ustawy (...)” Ministerstwa Cyfryzacji, we współpracy z kanclerz AT w Warszawie i zastępcą kanclerza w Białymstoku, specjalistami IT oraz osobami odpowiedzialnymi za przygotowywanie treści do serwisów internetowych AT (Biuro Promocji, redaktorzy treści).

- 1) Sporządzono wykaz wszystkich serwisów internetowych AT (10) oraz aplikacji mobilnych (1).
- 2) Przeprowadzono weryfikację dostępności serwisów, które pozostają w zarządzie podmiotów innych niż AT, ale przez AT są wykorzystywane (np. system sprzedaży biletów, biblioteka).
- 3) Systematycznie przeprowadzane są audyty serwisów AT i publikowane deklaracje dostępności.
- 4) Przeprowadzono rozpoznanie rynku dotyczące realizacji audiodeskrypcji do audiowizualnych publikacji internetowych przez podmioty zewnętrzne, nawiązano współpracę w tym zakresie.
- 5) Pracownicy AT podnoszą kompetencje w zakresie konkretnych działań dostępnościowych dotyczących działań cyfrowych, m.in. tworzenia opisów alternatywnych, napisów rozszerzonych dla osób z niepełnosprawnością słuchu, redagowania treści.

Audyt informacyjno-komunikacyjny

Dokonano analizy dostępności w zakresie informacyjno-komunikacyjnym do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Działanie zostało zrealizowane przez koordynatorkę ds. dostępności na podstawie wytycznych i list sprawdzających przygotowanych z uwzględnieniem m.in. „Ekspertyzy dotyczącej dobrych praktyk w zakresie wspierania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności – odbiorców działań instytucji kultury” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, we współpracy z kanclerz AT w Warszawie i zastępcą kanclerza w Białymstoku oraz kierownikiem administracyjnym i technicznym.

- 1) Podano do publicznej wiadomości informację o osobie pełniącej funkcję koordynatora ds. dostępności.

- 2) Opublikowano Zarządzenia Rektora ws. zakresu obowiązków koordynatora, a tym samym określono wytyczne dla polityki dostępności AT – w Biuletynie Informacji Publicznej.
- 3) Określone zostały formy kontaktu z koordynatorem w zakresie odpowiadającym potrzebom różnych grup osób – w Biuletynie Informacji Publicznej.
- 4) Stwierdzono brak odpowiedniej podstrony w serwisach internetowych AT z informacjami o działaniach na rzecz zapewnienia dostępności uczelni dla osób z różnymi potrzebami.
- 5) Uczelnia nie zapewnia informacji o swojej działalności w formie tekstu odczytywalnego maszynowo, w PJM oraz tekście łatwym do czytania (ETR) w swoich serwisach internetowych.

Podsumowanie

Wnioski z poszczególnych audytów zostały przedstawione w „Raporcie o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”, w deklaracjach dostępności oraz w niniejszym Planie Działania. Zostały także omówione z władzami uczelni, co stanowi punkt wyjścia do zaplanowania niezbędnych działań inwestycyjnych, merytorycznych i organizacyjnych służących zwiększeniu dostępności uczelni we wszystkich obszarach.

WNIOSKI I ZALECENIA

W planie na rzecz poprawy zapewniania dostępności Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie zostały zaproponowane kierunki działań w trzech obszarach: architektonicznym, cyfrowym oraz informacyjno-komunikacyjnym, o których jest mowa w art. 6 UZD. Ostatnia część Planu, zatytułowana „Pozostałe działania planowane do realizacji przez Akademię w celu poprawy dostępności uczelni”, wyszczególnia inne działania wspierające budowanie otwartej i dostępnej organizacji, zarówno w sferze nauki i kształcenia, jak i w obrębie prowadzonych działań artystycznych, kulturalnych, edukacyjnych.

Wdrożenie poszczególnych części Planu będzie monitorowane przez koordynatorkę ds. dostępności, we współpracy z władzami uczelni i w porozumieniu z pracownikami wszystkich działów, których poszczególne działania dotyczą, przez cały okres obowiązywania Planu. Realizacja działań uzależniona jest od możliwości finansowych Akademii w tym okresie, w tym również pozyskiwanych środków z dotacji zewnętrznych.

Dostępność architektoniczna

Zalecenia ogólne:

- 1) Realizacja inwestycji w tym zakresie uzależniona będzie w dużym stopniu pozyskania środków finansowych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych (dotacje) przeznaczonych na zwiększenie dostępności.
- 2) Wszystkie inwestycje powinny być weryfikowane pod kątem tego, w jaki sposób spełniają wytyczne w zakresie dostępności oraz projektowania uniwersalnego. Weryfikacja powinna odbywać się w formie roboczych konsultacji z udziałem wszystkich osób odpowiedzialnych za przebieg inwestycji, w tym koordynatora ds. dostępności (zgodnie z art. 14 ust. 2. pkt. 3 UZD oraz par. 3 ust. 1 pkt. 3 Zarządzenia nr 55/2020 Rektora Akademii Teatralnej), na wszystkich etapach kluczowych (np. koncepcji, projektu, realizacji i odbioru – w zależności od charakteru przedsięwzięcia), a jej wyniki przedstawione w formie co najmniej notatki służbowej z zaleceniami niezbędnymi do wdrożenia, zgodnie z zasadą, że: „Podmiot publiczny w ramach

- zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami podejmuje (...) działania mające na celu: 1) uwzględnianie ich potrzeb w planowanej i prowadzonej przez ten podmiot działalności; 2) usuwanie barier, a także zapobieganie ich powstawaniu” (UZD). Należy przy tym w procesie inwestycyjnym uwzględnić czas odpowiedni na przeprowadzenie ewentualnych konsultacji z organizacjami działającymi na rzecz osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności lub specjalizujących się w działaniach prodostępnościowych w obszarach objętych inwestycją – o ile zachodzi wyraźna potrzeba przeprowadzenia takich konsultacji oraz gdy ich realizacja jest możliwa ze względów finansowych. Osobą odpowiedzialną za zorganizowanie konsultacji jest koordynator ds. dostępności, we współpracy z osobami nadzorującymi przebieg inwestycji.
- 3) Stwierdzone w audycie braki dostępu możliwe do usunięcia w trakcie bieżących prac remontowych lub zakupów, będą systematycznie wdrażane a forma ich realizacji konsultowana zgodnie z powyższymi zaleceniami.
  - 4) Montaż nowych instalacji i urządzeń, które mogą wpłynąć na dostępność uczelni, będą konsultowane z koordynatorem ds. dostępności oraz organizacjami działającymi na rzecz zwiększenia dostępności i/lub osobami z niepełnosprawnością, których dane zagadnienie może dotyczyć.
  - 5) Organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za realizację inwestycji z zakresu dostępności (tzw. zwiększające świadomość oraz z zakresu wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności).
  - 6) Opracowanie w oparciu o posiadane dokumenty (np. ekspertyzę ppoż.) i wdrożenie procedur gwarantujących bezpieczną ewakuację osób ze szczególnymi potrzebami, w tym zapewnienie odpowiednich metod poinformowania użytkowników ze specjalnymi potrzebami o przygotowanych rozwiązaniach.
  - 7) Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynkach, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy , w tym zakup odpowiednich urządzeń oraz skonsultowanie proponowanych rozwiązań, przetestowanie zakupionych urządzeń z osobami z niepełnosprawnością wzroku i słuchu, w celu wyboru optymalnych narzędzi.

- 8) Opracowanie standardów zachowań w sytuacji kiedy w wydarzeniu organizowanym w siedzibie Akademii bierze udział osoba z psem asystującym, psem przewodnikiem.

Gmach główny, ul. Miodowa 22/24, Warszawa

- 1) W ramach inwestycji planowanych do realizacji przy wsparciu z programu Uczelnia Dostępna:
- Przebudowa wejścia od strony ul. Miodowej lub od strony parkingu oraz całej strefy wejścia.
  - Wprowadzenie właściwego oznakowania schodów, klatek schodowych, pomieszczeń kluczowych, w tym oznaczeń fakturowych.
  - Remont toalet i dostosowanie ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (docelowo: co najmniej jedna na kondygnacji).
- 2) Ponadto:
- Konsultacje w sprawie zapewnienia alternatywnego dostępu do kondygnacji, na które nie dociera winda.
  - Poprawa dostosowań w istniejącej łazience przystosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z wynikami audytu.
  - Inne działania będą uzależnione od zakresu ewentualnych inwestycji.

Teatr Collegium Nobilium, ul. Miodowa 22/24, Warszawa

- 1) W ramach inwestycji planowanych do realizacji przy wsparciu z programu Uczelnia Dostępna:

Wprowadzenie właściwego oznakowania schodów, klatek schodowych, pomieszczeń kluczowych, w tym oznaczeń fakturowych.

- 2) Ponadto:
- Poprawa dostosowań w istniejącej łazience przystosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z wynikami audytu.
  - Inne działania będą uzależnione od zakresu ewentualnych inwestycji.

Budynek M22C

Wszystkie działania będą realizowane w ramach zaplanowanego w budynku remontu:

- 1) Przebudowa wejścia poprzez m.in. budowę rampy krawężnikowej.
- 2) Przebudowa oświetlenia ciągów komunikacyjnych, przestrzeni przeznaczonych na pobyt ludzi oraz dostosowania doświetlenia szatni.
- 3) Wprowadzenie właściwego oznakowania schodów, klatek schodowych, pomieszczeń kluczowych, w tym oznaczeń fakturowych.
- 4) Dostosowanie wyposażenia kabiny windy oraz montaż kontrastowych obramowań elementów architektonicznych na wszystkich piętrach.
- 5) Wykonanie dostępnych toalet publicznych – na każdej kondygnacji.
- 6) Wykończenie wewnątrz przy zachowaniu odpowiedniego stopnia kontrastu.
- 7) Zapewnienie odpowiedniej szerokości otworów drzwiowych oraz montaż drzwi do pomieszczeń dostępnych publicznie (poza pomieszczeniami specjalnego przeznaczenia jak np. sale prób, ćwiczeń).
- 8) Instalacja elementów systemu kontroli dostępu w przestrzeni hallu.

Budynek M22D

Zakres i charakter działań dostosowawczych będzie uzależniony od planowanych inwestycji i określony w odniesieniu do koncepcji funkcjonalnej w momencie, gdy ona powstanie.

Budynek Filii w Białymstoku

- 1) W ramach inwestycji planowanych do realizacji przy wsparciu z programu Uczelnia Dostępna:
  - przebudowa wejścia do Teatru Szkolnego tak, aby spełniało wytyczne w zakresie dostępności określone w UZD oraz zgodne z zasadami projektowania uniwersalnego,
  - remont toalety przy Teatrze Szkolnym oraz dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- 2) W pracowni LIBER w ramach prowadzonej inwestycji:

- zapewnienie odpowiedniej szerokości i ergonomii ciągów komunikacyjnych, otworów drzwiowych, drzwi,
- wykończenie wnętrz z zapewnieniem minimalnego kontrastu i właściwego oświetlenia,
- budowa toalety dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dostępność cyfrowa

Serwisy internetowe Akademii.

- 1) Monitoring serwisów, których AT jest użytkownikiem (m.in. z grupy USOS, SOWA, biletowe) pod kątem zwiększania dostępności.
- 2) Rozpoznanie potrzeb szkoleniowych pracowników różnych działów AT pod kątem kompetencji do przygotowania treści do Internetu w sposób dostępny – zorganizowanie szkoleń.
- 3) Modernizacja serwisów, które nie spełniają wytycznych ustawy o dostępności cyfrowej – w miarę możliwości finansowych, w ramach prowadzonych projektów.
- 4) Zapewnienie pełnej dostępności nowych serwisów internetowych.
- 5) Uzupełnienie deklaracji dostępności dla wszystkich serwisów AT.

Dokumenty elektroniczne

Dostosowanie dokumentów elektronicznych do wymagań ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych:

- 1) Przeprowadzenie szkoleń dla wyznaczonych osób z wszystkich działów z tworzenia dostępnych dokumentów elektronicznych.
- 2) Przygotowanie dostępnych szablonów dokumentów i formularzy elektronicznych.
- 3) Skonsultowanie przyjętych rozwiązań z osobami działającymi na rzecz dostępności i/lub użytkownikami z różnymi rodzajami niepełnosprawności (potwierdzenie w formie notatki lub protokołu).

Multimedia

Zapewnienie audiodeskrypcji oraz napisów dla osób niesłyszących do wszystkich nagrań wideo przygotowywanych w ramach Akademii i prezentowanych publicznie w internecie:

- 1) poprzez zlecenie wykonania tych usług poza Akademią (outsourcing)
- 2) we własnym zakresie – po przeszkoleniu własnych pracowników.

Jeśli nagrania realizowane są ze środków zewnętrznych (grant) należy w budżecie projektu uwzględnić odpowiednie pozycje kosztów.

Zdjęcia

- 1) Zapewnienie tekstów alternatywnych do zdjęć zarówno w serwisach internetowych, jak i mediach społecznościowych związanych z Akademią.
- 2) Zapewnienie pracownikom odpowiedzialnym za wprowadzanie treści na strony internetowe oraz do mediów społecznościowych szkoleń z zakresu tworzenia tekstów alternatywnych.

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

- 1) Umożliwienie kontaktu osobom z niepełnosprawnością słuchu z Akademią poprzez wysłanie SMS, MMS do kluczowych działów (m.in. rektorat, Biuro Obsługi Toku Studiów) w celu łatwiejszej komunikacji, w tym w szczególności opracowanie wewnętrznej procedury przekazywania przez koordynatora ds. dostępności wiadomości przesłanych za pomocą SMS, MMS przez osoby z niepełnosprawnością słuchu do właściwej komórki organizacyjnej.
- 2) Zapewnienie na stronie internetowej Uczelni komunikacji audiowizualnej, w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych.
- 3) Zapewnienie tłumaczenia w Polskim Języku Migowym jako wsparcia w kontakcie z Akademią – w formie online.
- 4) Coraz szersze wprowadzanie tłumaczeń na Polski Język Migowy do materiałów audiowizualnych oraz przy organizowanych wydarzeniach, gdy osoba z niepełnosprawnością wymagającą komunikacji w PJM zgłosi swój udział w wydarzeniu lub spotkaniu, które jest otwarte dla wszystkich zainteresowanych.
- 5) Stosowanie w zamówieniach publicznych i umowach z wykonawcami zapisów dotyczących zapewnienia usługi tłumacza PJM oraz napisów, które będą dostępne na nagraniu z wydarzenia w materiałach audiowizualnych realizowanych na zlecenie Akademii, w szczególności jeśli powstają w ramach projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych.
- 6) Umożliwienie kontaktu osobie głuchoniewidomej z pracownikami Akademii za pomocą tłumacza –przewodnika (kontakt osobisty).

Pozostałe działania planowane do realizacji przez Akademię w celu poprawy dostępności uczelni

- 1) Opracowanie procedury rozpatrzenia wniosku o kontakt w formie jakiej oczekuje od Akademii osoba ze szczególnymi potrzebami.
- 2) Realizacja art. 4 ust. 3 i 4 UZD – przygotowanie wzorów klauzul o zapewnieniu dostępności, do zastosowania w umowach zawieranych przez Akademię z Wykonawcami
- 3) Realizacja art. 30 UZD w ramach postępowania skargowego – zapoznanie pracowników administracji z procedurą przyjmowania i rozpatrywania wniosków w ramach postępowania skargowego o zapewnienie dostępności.
- 4) Wzrost świadomości pracowników uczelni na temat różnych rodzajów niepełnosprawności oraz prawidłowych zachowań w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością.
- 5) Aplikowanie o środki zewnętrzne, w tym z programu Uczelnia Dostępna, na realizację działań służących zwiększeniu dostępności.